

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Dansk
Sygeplejeråd

Den 9. januar 2023
Ref.:
Medlems nr.:
Sagsnr.:

Høring til EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål: EU's globale sundhedsstrategi: Bedre sundhed for alle i en verden i forandring

Dansk Sygeplejeråd takker for ovennævnte strategimateriale fremsendt i høring til medlemmerne af EU-specialudvalget for sundhedsspørgsmål.

Det følger af høringsmaterialet, at det forventes, at formandskabet for Rådet vil påbegynde arbejdet med at udarbejde et sæt rådskonklusioner i 2023. Dansk Sygeplejeråd har følgende bemærkninger til brug for udarbejdelse af grund- og nærhedsnotat om strategien:

Sundhed kræver globale handlinger og samarbejde

Sundhed er et globalt anliggende, der kræver globale handlinger og samarbejde. Det er positivt, at EU sætter retning for sin indflydelse og medansvar. Dansk Sygeplejeråd hilser strategien velkommen og ser den som en opprioritering af sundhedsområdet, der er afgørende for at håndtere globale udfordringer såsom pandemihåndtering, ulighed i sundhed, mangel på sundhedspersonale og opnåelsen af globale sundhedsmål som FN's verdensmål.

Dansk Sygeplejeråd ser det som positivt, at strategien er knyttet til Global Gateway, der sikrer investering og finansiering til initiativer relateret til strategien. Samtidig er partnerskab mellem EU og partnerlandene et grundlæggende fundament for Global Gateway, og det kan være med til at sikre etiske og bæredygtige initiativer for begge parter.

Kompetencefordeling

Dansk Sygeplejeråd støtter EU og strategiens metode omkring "sundhed i alle politikker", One-Health modellen samt Team Europe tilgangen. Vi hæfter os især positivt ved, at strategien fremhæver, at dette kan og bør foregå indenfor kompetencefordelingen i forhold til sundhed mellem EU og medlemsstaterne, som det er stadfæstet i EUF artikel 2-6 og 168. Af strategien side 4 fremgår følgende: "Den skitserer, hvad Kommissionen vil gøre, og hvad den opfordrer medlemsstaterne til at gøre, inden for deres respektive beføjelser og institutionelle roller som fastsat i traktaterne". Det er vigtigt, at Rådet i sit videre arbejde

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

med rådskonklusioner respekterer traktaten og kompetencefordelingen.

Løsning på global mangel på sundhedspersonale

I forhold til strategiens 3 prioriteter og 20 principper er der behov for særlig indsats og opprioritering af princip 6 ”*Afhjælpe ubalancer i arbejdsstyrken og fremme færdigheder*”. Den globale mangel på sundhedspersonale er af WHO udråbt som én af de største trusler mod opnåelsen af de globale sundhedsmål WHO’s Triple Billions Goal, Universal Health Coverage (UHC) og FN’s verdensmål (SDGs). I forhold til de foreslåede indsatser og implementeringen heraf, vil vi pege på:

- Behovet for en undersøgelse af årsagerne til mangel på sundhedspersonale, herunder betydningen af covid pandemien – med særligt fokus på ulighed i arbejdsstyrken mellem det globale syd og nord og det skærpede behov for at sikre etisk international rekruttering – jf. denne rapport [Sustain and Retain in 2022 and Beyond- The global nursing workforce and the COVID-19 pandemic.pdf \(icn.ch\)](#)
- Pålidelige data har været en mangeårig udfordring særligt for sygeplejersker/plejepersonale, hvor ISCO-koderne har været svært gennemskuelige og omsættelige. Det er positivt, at strategien peger på behov for udvikling af pålidelig overvågning og dataindsamling af arbejdsstyrken – et arbejde som ILO allerede har igangsat med nedsættelsen af en teknisk arbejdsgruppe, der frem mod 2028 skal udarbejde en revision af ISCO-08 koderne, herunder ”professional nurses” (2221) og ”associate professional nurses” (3221).
- Ift. rekruttering og fastholdelse må løn- og arbejdsvilkår medtænkes. I WHO’s rapport fra juli 2022 ”*The gender pay gap in the health and care sector a global analysis in the time of COVID-19*” (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240052895>) konkluderes blandt andet: “*The high degree of feminization in the health and care sector is a key factor behind the lower earnings for both women and men within the sector. It contributes to the overall prevailing gender pay gap in the economy.*”

Herudover kan man med fordel inddrage følgende publikationer, der blev vedtaget af WHA i maj 2022:

- [Working for Health 2022-2030 Action Plan \(who.int\)](#)
- [Global health and care worker compact \(who.int\)](#)

Tættere samarbejde mellem EU og WHO

I princip 14 ”*Støtte en stærkere, effektiv og ansvarlig WHO*” tilkendegiver EU sin fortsatte støtte og opbakning til WHO. Det er vigtigt, at WHO fortsat forbliver den toneangivende aktør i det multilaterale sundhedssystem. EU har historisk støttet tæt op om WHO også finansielt, og en tættere forbindelse mellem EU og WHO i form af formel observatørstatus ses som givende for begge parter.

Implementering kræver involvering

Slutteligt kan peges på, at strategiens implementering kræver høj grad af involvering, dialog og samarbejde på både regionalt og globalt plan, ligesom allokering af ressourcer er en forudsætning.

Dansk Sygeplejeråd ser frem til at følge det videre arbejde med strategien.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Grete Christensen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Grete Christensen
Formand